גופן. כתיבה: **כאן בגופן שלנו.** מתניתין דקתני נכל לשון שלא שינה את הכתב אלא שכינה את הלשון ובריית בגופן שלהן: **הא.** לאמר עד שיכתבנו בכתב אשורית: **רבן שמעון בן גמליאל היא.** דפליג מדרבנן במתניתין: **אי רבן שמעון בן גמליאל.** אמאי קתני בבריית עד שיכתבנו אשורית: **אלא לא קשיא.** גרסינן: והיו הדברים האלה. כתיב בתפילין ומזוזות שכתובין בהן פרשיות של שמע: **בשאר ספרים.** נביאים וכתובים: **מכלל דתנא קמא.** בתמיהה והא תנא קמא שרי נכל לשון: **רבותינו אמרו.** רבן שמעון בן גמליאל: **תלמי.** מלך מצריים היה: **אלהים ברא בראשית.** את השמים שלא יאמר בראשית סם הוא ושמי רשויות הן ורשמן[ז] פקרו המומרים[ז] שמי רשויות הן לכתיב נעשה אדם. שמכאן (ברכות ט): **ויכל ביום הששי.** שלא יאמר אם כן עשה מלאכה נשבת להא כתיב ויכל ביום השביעי והוא לא יקבל עליו מדרש חכמים שדרשו בו[ח] מה היה העולם חסר מנוחה בשבת אתה ונקבה בראו[ט] ולא כתבו בראם. דמשמע שני גופין ברא כל אחד וכך ונקבה שני פרצופין[י] לכך כתבו בראו שכך נברא אדם בשני פרצופין: **בקרוביה.** שלא יאמר על אברהם לא הקפיד לכתיב[כ] ויצחק ועל שרה הקפיד לפיכך כתבו בקרוביה לומר אברהם[ל] נלבו והיא אמרה בקרוביה: **נושא בני אדם.** למשמע גמל שלא יאמר משה רבכם לא היה לו סוס או גמל: **הרגו שור.** שלא יאמר לרחמים היו אומות העולם שהרי אדם מעיד עליהם שהם הרגו אים לכך כתבו שור שלא היו מאכילין בעיניו שלא כהמות ולא הקפיד (ג) על הבהמות: **ובשאר ארצות.** שלא יאמר שקר כתוב בתורה שהרי קהת מיורדי מצרים היה[כ] וכשאתה מונה שנותיו של קהת ושנותיו של עמרם ושנותיו של משה כולן אין מגיעות לנ' מאות שנה כל שכן שהרבה משנות הבנים נגלעין בתוך שנות האבות שלא שנה הכתוב מיום שנגזרה גזירת גלות מצרים אין הצדיקים ומשה עד שנולד ישחק שלשים שנה ומשנולד ישחק עד שיצאו ישראל ממצרים הרבע מאות שנה שלא מחסר[כ] יעקב כשבא למצרים נשארו מאתים ועשר וכן היתה הגזרה כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם (בראשית טו) ולא נאמר במצרים אלא בארץ לא להם וכשנולד ישחק היה אברהם גר בארץ פלשתים ומאז עד שיצאו ממצרים נמלא ישחק וזרעו שהן זרעו של אברהם גרים ושלשים של קודש לכן לא נאמרו בגזרה להא זרעך כתיב: **ואטוטי.** לשון תשיבות אבל נערי לשון קטנות ויאמר גרועים שלכם שלחתם לקבל פני שכינה: **ואל אטוטי בני ישראל.** נאותה פרשה עצמה ולפי שכתבו[מ] ואטוטי תחילה חזרו וכתבוה כשהם הרשעון ולא כתבו ואל תאילי בני ישראל:

בשלמא תורה איבא יגר שהדותא. ובקשה אמאי מפקלא נהכי והלא אילו היה חסר כל אלו [י] השלם תיבות לא מפקיל נהכי כלתמרינן בגיטין (דף ס.) ספר תורה שחסר יריעה אחת אין קורין בו משמע דווקא יריעה אחת אבל פסוק אחד לא ודחק הקונטרס[נ] לומר לגרע טפי כשהוא כתוב תרגום מכשהוא לא נכתב כלל ויש לומר להכא לא בא אלא להשמיענו דהוי טעות ונריך להגיהו:

כאן במגילה **כאן בשאר ספרים.** ובקשה להך גרייתא כמתן אמתקמא לא כרבן שמעון בן גמליאל ולא כרבן דאי רבן ג"כ הוה ליה למיתני במתני' מגילה גבי תפילין ומזוזות שאין נכתבין אלא אשורית ונכרבן שמעון בן גמליאל לא אמתקמא ובקשה דכמיד נהו נכתבה ולכשונם ורב ושמואל לאקמן אבירא להו [כשיטת] דרב אמי דאמתון: **ורב אשי אמר ההוא בשאר ספרים** [ב] ור' יהודה היא. ובקשה להא נפרק כל כתבי (שבת דף קטו: ושם) אמר רב אמי (ג) אין בין ספרים למגילה אלא שהספרים נכתבין נכל לשון ומגילה נריך אשורית נספר ובדיו אלמא דבשאר ספרים נריך אשורית זה אינו להא נפרק שני (דף יח.) אמרי רב ושמואל לעזא יונית לכל כשר ומסיק לאינהו אמור כרשב"ג ומסיק נמי התם קא משמע לן לאף נמגילה נמי אמרי מלתייהו ועל כרחך נריך לומר שזה המתרץ אין סובר דרבן שמעון בן גמליאל קאי כוותיה דרב ושמואל לקמן אלא סובר ליה דרבן שמעון בן גמליאל לא התיר נמגילה אלא אשורית ומשום לכתיב נהו נכתבה ולכשונם ורב ושמואל לקמן סבירא להו [כשיטת] דרב אמי דאמתון: **ורב אשי אמר ההוא בשאר ספרים** [ב] ור' יהודה היא. ובקשה